

ꝑapiya Sën Paulus Kevu Vu Kerisi-yi-alam Vu Kolosi

¹ Sa Paulus sën Anutu ggooin sa rak in bë sa natu Kerisi Yesu yi sinarë lo. Alu hil arid Timoti

² kevu ꝑapiya sënë yok vu Kerisi-yi-alam ham sën ham nedo Kolosi aga. Vu he arimin ham sën ham ayomin neya timu vu Kerisi yönöñ lo. Sa neketaq vu hil Amad Anutu in ham bë semu ham begevong ham ayomin gëp revuh.

Anutu Vong Balam Kolosi Ayoj Ya Timu Vu Kerisi

³ Alu kwamin vesa vu hil Mehöbëp Yesu Kerisi Ama Anutu in ham neyoh vu buk pin sën alu najom rak in ham lo.

⁴⁻⁶ Yönöñ, he najom rak in ham rot lok buk sën he hango ham bengömin bë ham ayomin neya timu vu Kerisi Yesu geham ahëmin neving Kerisi-yi-alam pin lo, rot besën verup gwëbeng. Ham ngo Bengö Nivesa yi gägek anon wirek, lok mëm ham rak ni bë ham rëk medo malamin-tumsën degwata gëp yaqek. Bengö Nivesa saga ya meyoh vu nyëg pin, lob nevong balam denesepa lok Kerisi. Lob tök verup vu ham ving, lob ham vong ving besepa lok lok buk sën ham ngo muginsën berak ni bë Anutu yi gägek semusën yönöñ lo, rot beverup gwëbeng.

⁷ Epapras sën tahu ham lok Bengö Nivesa sënë beham rak ni lo, og yiç mehö nivesa balu nehebë

lok ti in huk. Kerisi yi hur nivesa yi menelok yah he bömin benevong yi huk ggëp ham nyëg.

⁸ Lok mëm nér ham bengömin yom vu he bë Anon Vabuung lok vu ham beham ahëmin neving Kerisi-yi-alam.

Paulus Jom Rak Bë Anutu Gadu Alam Kolosi

⁹ Epapras nér gagek yom vu he nebë saga, lob mëm alu najom rak in ham yoh vu buk pin gehe su nehevuu rë. Gak alu neketag vu Anutu bë gevong beham natu alam los kwamin yönö, gAnon Vabuung tatekin ham kwamin beham jak ngaa pin ni nabë nivesa ma nipaya. In mëm ham jak ngaa pin sën Anutu ahë neving bë hil gevong lo ni.

¹⁰ Nabë sënë, lok mëm ham yoh vu bë sepa dok Mehöböp yi aggata niröp bemëm kwa vesa in ham. Lob ham rëk gwevong ngaa nivesa jak buk pin banon jak, gemëm ham jak Anutu ni gökin rot.

¹¹ Log alu najom rak in ham ving bë Anutu mehö niwëëk ala los gayeheng bo niwëëk vu ham rot in ham najom ham ahon beham kwerë maggin pin bebare los kwamin vesa

¹² begwekö hil Amad arë jak. In vong beham yoh vu bë dok na geving yi alam pin behil rëk medo dok yi Nyëg-rangah-yi.

¹³ Yönö, ko hil vér in malakenu niwëëk, getung hil lok ya ving Nalu sën ahë ving yi pangsen lo yi alam.

¹⁴ In Anutu Nalu bago hil yom ggovek ya bedahun hil ngaa nipaya ya.

Kerisi Yi Aggata Los Yi Huk

15 Anutu Nalu yi^k luho Anutu sën hil su ayoh vu bë galë yi rë lo neggëp ti. Yö nedo nyëdahis betu ngaa pin sën Anutu tung agi ala.

16 Tung ngaa pin vu yagek gevü dob. Tung ngaa pin sën nedo hil malad agi, gengaa vahi sën hil su nehalë rë lo. Tung alam-los-bengöj, gegavman, geggev, galam sën denetu ala lo. Yönon, tung ngaa pin sënë bengaa pin yö tu yi ngaa.

17 Yö nedo nyëdahis gengaa la su nedo rë, log medo negin ngaa pin sën tung lo medenedo nivesa rak yö niwëek.

18 Kerisi-yi-alam pin detu degwa timu log tu hir yusekë. Yi mehö muginsën sën kedi rak yah ggëp bedub lo. Kedi rak in bë yö ti natu ngaa pin ala.

19 Anutu vongin bë luho Nalu gëp ti, om sën vong yi ngaanon vu yi beggerin ayo los dahis.

20 Anutu vongin bë gevong mamer vu mehonon los ngaa pin sën vu yagek los dob lo, in bë hil los medo jevuh ti. Om sën vong Nalu yam bedii^k rak kelepeko* lok yah hil bed in bë gagek nadiik na.

21 Wirek og ham tu alam bemën in Anutu. Ham kwamin nevo ngaa nipaya mu menesepa lok, lob saga vong beham los Anutu nelë ham paya.

22 Rëk Kerisi diik lok yah ham bömin in bë ham los Anutu medo jevuh ti. Vong nebë sënë in bë geko ham nah vu yi beham natu alam nimin röp los alam nimin vesa gegagék su gëp vu ham gëp Anutu mala.

23 Ga^k ham ayomin na timu vu Kerisi beham bare niwëek ata. In ngaa ngwë rëk geko ham kwamin seggi lob tum ham rëk gwevu aggata sën ham vong ving niwëek rak Bengö Nivesa sën ham ngo lo na. Denér Bengö Nivesa sënë ya meyoh vu

mehönon pin vu dob, lob sa Paulus setu hur ving menanér ving.

Paulus Lok Vu Alam Kolosi

24 Gwëbeng sënë sa hakò maggin, rëk maggin sënë nelok vu ham om sa kwág vesa. Log maggin sën sa nekerë lok sa naviг agi, og sa nekerë lok yah Kerisi ben. Sa nekerë in bë dok vu Kerisi-yi-alam pin los dahis, om yiк su senゴ ti nekerë rë, gaк alu Kerisi nekerë lok ti.

25 Lob Anutu yö ggooin sa rak tu yi alam pin hir hur bevo huk lok sa nemag bë sa nanér yi gagek pin vu ham.

26 Gagek sënë yö neggëp vunsën in mehönon vu nyéг pin wirek, beneggëp rot beverup gwëbeng. Rëk gwëbeng og töк yam rangah vu Kerisi-yi-alam bederaк ni gbovek ya.

27 Anutu yö kwa vo bë tatekin gagek vunsën sënë vu yi alam pin, besir sën yu-ngwë lo dejak ni geving nabë gagek nivesa rot belos bengö. Gagek vunsën sënë nebë Kerisi nedo ving ham, lob ham nevo kwamin in yi bë geko ham nah medo nivesa rot geving yi.

28 Om sën he medo nanér Kerisi yi Bengö Nivesa rangah gehe nalev horek vu mehönon bë degegin sir nivesa. He netatekin gagek los kwa nivesa pin vu alam pin in bë gako sir pin denah vu Kerisi medenatu yi alam niröp, gaк su demedo dug dug in ngaa ti.

29 Nebë saga, om sën sa nehevong huk böp rot menavimengin, rëk Kerisi yö negadu sa menevong niwëek vu sa.

2

*Hil Gevong Geving Niwëëk Genid Dëlin Gagek
Kuungsën*

¹ Yönon, sa bë ham jak ni nabë sa nehevong huk böp rot in bë sedok vu ham los alam Laodisea galam ngahisekë sën su malaj neraķ sa malag rë lo.

² Sa nehevong huk böp sënë in bë ham bare niwëëk los ahëmin nivesa, gesa nehevongin bë ham ahëmin geving ham, in saga rëk naduu ham ahon beham medo jevuh ti. Log sa hevongin bë ham jak gagek ni los degwa, bejak ni nabë gagek anon. Senér gagek sën netatekin Kerisi vu hil lo. In neggp vunsën ving Anutu wirek, rëk tök yam rangah gwëbeng beyoh vu bë gevong kwa nivesa rot vu ham.

³ Yönon, Anutu kwa pin los degwa geyi gagek los kwa böp böp pin neggp vu Kerisi.

⁴ Senér gagek saga vu ham in bë mehöti su bo bël dok ham betetuhin ham.

⁵ Sa su nado ving ham rë, rëk sa kwag nevo ham rot bevong bë sën sa nado ving ham, lob sa kwag vesa in sën ham nedo revuh ti geham ayomin neya timu vu Kerisi lo.

*Hil Aga Jak Kerisi In Hil Medo Malad-Tumsën
Yönon*

⁶ Ham ko Kerisi Yesu tu ham Mehöböp ggovék ya, om ham bare mena geving yi nabë saga.

⁷ Ham bare niwëëk jak yi, nabë sën kele nare niwëëk rak dob, genabë sën beggang nedo niwëëk rak mudeng lo. He nér Bengö Nivesa vu ham, om ham gwevong geving niwëëk bemëm rëk gadu

ham beham bare, lob ham kwamin vesa vu Anutu jak buk.

⁸ Ham gwegin ham. In rëk mehöti nanér gagék kwa dob yi mu benanér gagék meris vu ham begekuung in ham begérin ham. Alam nebë sënë og denevengwëng rak alam bög wirek hen hir ngaa los ngaa dob sënë yi horek meris aggagga, gesu denevengwëng rak Kerisi rë.

⁹ Yesu og Anutu sogek, log Anutu Anon nedo lok yi beggerin yi los dahis.

¹⁰ Lob ham tu yi alam, om ggérin ham ving nebë saga beham su nerak vu in ngaanon ti rë. In yi yö tu ala bekesuu angér los aréj gengaahur bög bög pin.

¹¹ Lob ham su rah* navimin in bë ham natu Kerisi-yi-alam rë, gak vong bë Kerisi rah* ham navimin vorot, rëk su rah ham rak nema rë. Gak ham vuu ham ngaa mugeng ya gewérin ham yah vu Kerisi, lob saga nebë sén rah* ham navimin beham tu yi alam.

¹² Ham ripek bël, lob sënë tahu bë ham diik bedelev ham ya bedub ving yi. Log tahu ving bë ham kwedi rak ggökin, in ham vong ving bë Anutu og mehö niwëëk meko Yesu vér in bedub benedo mala-tumsën.

¹³ Wirek ham nevong ngaa nipaya aggagga, geham nesepa lok ngaa kwa-mugeng-yi, lob sënë vong beham tu ngaa diiksën-yi in bë malamin nama. Rëk ma gAnutu kevo ham ngaa nipaya ya, om rëk gevong behil medo malad-tumsën geving Kerisi.

¹⁴ Horek yi gagék vahi sén nevongin bë dahun hil lo neggëp vu hil, bevong bë hil rëk bare gagék,

rëk ma gAnutu kevoh ya. In sënë nebë sën tul brëm ya ǵagek sënë vetii կelepeko* ving Yesu bepin maya.

¹⁵ Om angër los arëj gengaahur böp böp su arëj neggp in bë hil nadudek vu sir rë. Gał Yesu kesuu sir rak կelepeko* betato rangah rak alam pin malaj bë detu ngaa meris benijwëek masën.

Yık Hil Nebë Sën Hil Adiık Ving Kerisi Ggovek Ya

¹⁶ Nebë saga, om nabë mehö la denanér ham in ngaa sën ham newa los nenum lo, gedenanér ham in ham su nesepa lok hir buk aggagga sën detung yoh vu ta gekwev gesoda lo rë, og ham su gwebë nengamin vu sir.

¹⁷ In ngaa nebë sënë og yık ngaa sën rëk anon jak vu tamusën lo yi tahuşën mu. Gał mëm Kerisi mu mëm yık ngaanon.

¹⁸ Om ham gwegin ham in alam sën denenér ngaa sën denelë lok pesepsën lo. Geham gwegin ham in alam sën denedudek vu angër lu ngaa lo. In alam nebë saga og kwaj nevo ngaa dob yi bedenevongin bë degérin ham nah vu sir, geham su gweko nyëvewen nivesa sën Kerisi bë gevong vu ham lo rë. Gał yö devongin bë degeko sir jak mu,

¹⁹ gesu denepiık vu Kerisi sën tu hil yud lo rë. Yonon, hil pedus los telitek nevo niwëek yoh vu hil anod geneduu hil ahon. Rëk mu hil yud og negin hil anod los dahis nivesa in bë hil ajig benid wëek jak noh vu Anutu kwa. Lob Kerisi yık nebë hil sën Kerisi-yi-alam hil lo yud.

²⁰ Vong bë ham diiık ving Kerisi, lob ham vuu dob sënë yi ngaa meris meris ya. Rëk nebë va sën ham

nevong ngaa nebë alam-dob-yi-ë? In ham nesepa lok Horek ggökin nebë,

²¹ “Su genajom ngaa sënë; su gegwa ngaa saga; su gwebë nemam jał ngaa sënë!”

²² Horek nebë sënë og nenér rak ngaa sën hil aga bemala nama na verök yi lo. In horek nebë sënë og mehönon yö hir gagek mu, gak su ngaanon rë.

²³ Yönon, mał hil rëk gekuang nabë horek nebë sënë og nivesa los kwa. In gejiiin hil bë hil ana soda los raro lu ngaa, gedenenér bë hil ngo dahun hil gehil ngo basap hil navid besu gegín nivesa rë. Rëk ma, gengaa nebë sënë og su yoh vu bë dok vu hil yönö rë, in hil ayod mał nahën nevu nevu in ngaa nipaya behil nesepa lok.

3

Yik Hil Nebë Sën Hil Kedi Rak Yah Ving Kerisi

¹ Nabë ham kwedi rak yah ving Kerisi, og ham malamin sepa ngaa sën nedo vavunë vu nyëg sën Kerisi tu Mehö-los-bengö menedo Anutu nema vesa lo mu.

² Ham kwamin bo ngaa-vavunë-yi noh vu buk, gak ham su medo mekwamin bo ngaa-dob-yi.

³ In Kerisi diiķ lok yah ham bömin lob saga vong bë ham diiķ ya, rëk ma geham rëk medo malamin-tumsën geving Anutu.

⁴ Lom sën hil kedi jał bemedo malad-tumsën lo, og degwa yö vu Kerisi, om yö rëk natök rangah vu tamusën, lob vu buk saga ham rëk kwedi geving yi beberup los vunek vunek yagek yi.

Hil Natu Mehönon Mewis

⁵ Nebë saga om ham gwevuu ngaa-dob-yi sën neggëp lok ham ayomin lo pin na. Ngaa-dob-yi sagi nebë: Baggëb aggagga pin, ngaa ningöhek sën su yoh vu bë hil gevong rë lo, gengaa nipaya sën hil ayod neggurek in lo, gengaa nipaya sën hil malad anon in lo. In sënë og nebë sën hil nesepa lok anutu-kuungsën.

⁶ Alam sën denevong ngaa nebë agi, og Anutu rëk gevong nipaya nyëvewen dok nah vu sir.

⁷ Wirek ham newa rak alam nebë sënë, beham nevong ngaa pin sënë ving.

⁸ Rëk mu gwëbeng sënë og ham gwevuu ngaa nebë sënë pin na. Ham su gwelë mehönon paya, ham su gwevong paang, ham su ahëmin sengën, ham su nanér pelësën, geham su gwevong nevumin.

⁹ Ham su dah gagek vun genanér gagek kuungsën vu ham. In ham vuu ngaa mugeng ya, beham su nesepa lok yah rë.

¹⁰ Ham tu mehönon mewis rak ggovek ya. Yönon, Anutu semu ham beham tu mehönon mewis rak, lob nevo kwa vu ham yoh vu buk in bë ham rëk nabë yi.

¹¹ Hil atu mewis, om hil su basuh hil nabë: Sirek alam-yu-ngwë gehilek alam Yuda. Genabë, hilek neherah* navid, gesirek su denerah* navij rë. Gehil su nanér alam vahi nabë: Sir sagi og alam bemën, gesir saga og alam dug dug, galam sënëk detu ngaa meris, galam sagak yö denegin sir. Ma! Gaç yiç Kerisi nevong balam pin neggëp ti geKerisi nedo lok alam pin neggëp ti.

Hil Sepa Dok Aggata Sën Hil Ahëd Geving Hil

¹² Anutu ggooin ham rak ggovek ya beham tu yi alam, lob ahë neving ham. Nebë saga, om ham sepa dok ngaa nabë sënë: Ham kwamin gevongin alam pin mesemu sir. Ham dahun ham, geham nahubin mehönon geyik maam degevong paya vu ham.

¹³ Ham su ahëmin sengen vu arimin sën Kerisiyi-alam sir lo pevis rë, gaç ham ahëmin geving sir beham najom ham ahon. Lob nabë gagék neggëp vu ham ti in ari vong paya vu yi, og maam gelë ari mu gedahun ari yi nipaya na. In Mehöbëp kevoh ham ngaa nipaya ya, om ham gwevong nabë saga vu arimin lo.

¹⁴ Log sën hil ahëd geving hil lo, og sënë kesuu ngaa vahi pin, beneduu ngaa nivesa pin revuh ti. Om ham sepa dok ngaa pin sën aga, beham ahëmin geving ham pangsen kesuu ngaa vahi.

¹⁵ Lob Kerisi gevong beham ayomin geto revuh, lob sënë yö gegın ham rot. In Anutu tahi ham in bë ham natu degwa timu gayomin gëp revuh, geham kwamin vesa vu Anutu noh vu buk.

¹⁶ Lob Kerisi yi gagék napup ham ayomin rot, bemëm ham rëk medo nivesa menatu alam los kwamin. Log ham tatekin gagék vu ham, bebarah ham verök jak. Ham ayomin nivesa vu Anutu megwevong sengii jak arë los gwevong tarot sën nekö arë rak lok ayo pegglo, geham gwevong raro megweko arë jak.

¹⁷ Log ngaa pin sën ham nenér lo gengaa pin sën ham nevong lo, og ham gwevong in geko Mehöbëp Yesu arë jak, in yö tatekin aggata, om ham nah vu hil Amad Anutu menanér kwamin vesasën vu yi.

Gagék Rak Maluh Los Venëj Genaluj Lo

18 Ham avëh, ham gurek reggamin babuj, in Mehöböp nelë sënë bë yohvu.

19 Log ham maluh! Ham ahëmin geving ham venëmin, beham su bo maggin vu sir.

20 Log ham hurmahan, ham nengamin yes vu amamin lu atamin in ngaa pin, in mëm Mehöböp gelë ham nivesa.

21 Log ham sën amaj ham lo, ham su gwevong paya vu nalumin ayoj bahëj sengën jak, in rëk ayoj maggin jak bedegöneng.

Gagek Rak Hur Los Ggev

22 Log ham sën hur lo, ham gwebë nengamin vu ham alamin hir gagek. Ham su gwevong huk jak malaj mu in nabë kwaj vesa in ham. Gak ham gönengin Mehöböp, geham ayomin na niröp vu huk.

23 Gengaa pin sën ham gwevong lo, og ham ayomin na timu vu beham gwevong niwëëk. In ham su nevong huk vu mehönon mu rë, gak ham nevong vu Mehöböp.

24 Om Mehöböp yö rëk bo dok nah beham gweko nyëvewen sën ggooin rak vu ham lo. In ham tu Mehöböp Kerisi yi hur.

25 Gak mehö sën nabë gevong paya lo, og rëk geko nyëvewen jak ngaa nipaya sën nevong lo. In hil su ayoh vu bë gevong bAnutu gurek hil babud rë.

4

1 Log ham sën tu ala menegin hur lo, ham gwëvong ngaa nivesa los nohvu vu sir niröp. In ham Mehöböp nedo yahek beyi hur ham ving.

Hil Najom Jak Vu Anutu Los Ayod Timu

² Ham najom jak los ayomin timu, geham su nimin tebö. Ham kwamin sepa beham najom jak los kwamin vesa vu Anutu.

³ Log ham najom jak vu Anutu in he geving nabë tatekin aggata vu he, in he nanér yi gagek rangah betatekin Kerisi degwa sën neggp vunsën wirek rëk mém tök yam rangah gwëbeng agi. Yonon, deko sa yam karabus in sa nanér gagek sënë,

⁴ Om ham najom jak in sa nabë sa tatekin nivesa beggp rangah noh vu huk sën Anutu vo vu sa lo.

⁵ Ham gwevong ngaa nivesa los kwamin jak alam dahis malaj, log nabë aggata neggp in bë ham nanér Bengö Nivesa vu sir, og ham su nimin tebö.

⁶ Ham nanér gagek malangeri los nivesa vu sir noh vu buk, log ham kwamin bo sir ti ti nabë denedo nebë va og ham nanér gagek niröp bedok vu sir.

Paulus Vong Tukikus Luho Onesimus Deya

⁷ Tukikus mém rëk nanér huk sën sa nehevong lo bengö vu ham. Hil arid anon Tukikus. Sahég neving yibalu nesepa he menehevong Mehöböp yi huk, lob nelok vu sa rot gesu nitebö rë.

⁸ Sa hevong yi yön vu ham rak degwa sënë, in bë ham jak he huk ni, gegevong beham ayomin niwëek jak.

⁹ Lob sa hevong Onesimus yön ving yi. Ham ngo ham alam ti yi yön, in yi vu Kolosi behil arid anon yi, gehil ahëd neving yi. Lob luho rëk denanér ngaa sën anon rak ggëp agi vu ham.

Paulus Kevu Bë Kwa Nevo Alam Kolosi

10 Aristarkus Yam karabus ving sa, lob kwa nevo ham menenér. GeMarkus sën Barnabas gadë lo kwa nevo ham menenér ving. Sën sa ƙevu wirek vu ham lo bë: Nabë nök berup vu ham, og ham gweko yi jak.

11 Log Yesu Yustus kwa nevo ham ving menenér. Yık alam Yuda löö mu sagi sën denevong huk ving sa behe nehevong Anutu yi huk, in bë yi nyëg anon jak. Lööho sënë denegadu sa rot.

12 Log ham mehö Kolosi ngwë sën Epapras lo kwa nevo ham ving menenér. Kerisi Yesu yi hur yi, log nejom rak in ham yoh vu buk. Nejom rak vu Anutu bë ham bare nimin wëæk nabë maluh, beham jak Anutu kwa ni, besepa dok noh vu buk pin.

13 Serak ni ggovek ya, om sën senér bë nevong huk böp rot in bë dok vu ham gedok vu alam Laodisea los alam Hirapolis geving.

14 Hil dokta Lukas sën hil ahëd neving yi lo, luho Demas kwaj nevo ham ving bedenenér.

15 Log ham nanér sa vu hil arid lo sën denedo Laodisea agu nabë sa kwag nevo sir ving menanér. Geham nanér vu Numpa losho Kerisi-yi-alam sën denesupin sir medenejom rak lok yi beggang lo geving.

16 Ham natevin ƙapiya sënë govek log ham gwëvong na vu Kerisi-yi-alam vu Laodisea bedenat-evin geving. Geƙapiya sën sa ƙevu ya vu Kerisi-yi-alam vu Laodisea lo, og ham natevin geving.

17 Geham gwevong ƙagek sënë na vu Arkipus nabë kwa bo huk sën Mehöböp vo lok nema lo, begevong niwëæk banon jak.

18 Sa Paulus sengo Ɂevu Ɂagek dus teka sagi rak nemag bë sa kwaɁ nevo ham. Ham kwamin bo sa in sengo nahën nado Ɂarabus los sëng. Anutu gevong semusën vu ham.

**Gagek Mewis
The New Testament in the Central/Mapos dialect of the
Buang language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Buang Mapos long
Niugini**

Copyright © 2003 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Buang, Central/Mapos (Buang)

Dialect: Central/Mapos

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

18a972db-abcc-5dc3-9031-f1d4455b33c3